

Kvinnherad kommune v/byggesak

Deres ref.:
2022/4247Vår ref.:
525206405/ Q-05 Tilsvar på e-post.docxDato:
2024-08-01

► Tilsvar på e-post av 27.06.2024- Rehabilitering av dam Midtbotnvatn - uttak av masser og mellomlagring

På vegne av Sunnhordaland Kraftlag AS viser vi til deres vedtak datert 24.06.2024 med referanse 2022/4247, samt e-post av 27.06.2024 fra saksbehandler Synnøve Handeland.

Bakgrunn: Damanleggene i saken tilfredsstillende ikke lengre kravet til sikkerhet jf. Damsikkerhetsforskriften. Dette er bakgrunnen for rehabilitering og tidligere innsendt søknad om dispensasjon, som ble innvilget den 31.01.2024 (Forvaltningsutvalget, sak 2024/4). Rehabiliteringen av Dam Midtbovatn er avhengig av masseuttak. Damanlegget er gitt konsesjon, og tiltakene, inkludert teknisk plan og plan for miljø og landskap, er behandlet i henhold til vannressursloven, jf. SAK10 §4-3 bokstav b. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) godkjente detaljplanen for miljø og landskap den 11.10.2023, som inkluderer beskrivelse av masseuttak og mellomlagring, se vedlagt vedtak. Det følger av plan- og bygningsloven, §1-6, at det må søkes om dispensasjon for tiltak som ikke er i tråd med arealbruk fastsatt i plan, også for tiltak som er behandlet etter annet lovverk, og er gitt konsesjon. Tiltaksområdet er avsatt til LNF, det er gitt dispensasjon fra arealformålet, se vedtak med deres ref.: 2022/4247.

Vi forstår Kvinnherad kommunes brev av 27.06.2024 slik at det bes om en innsendt søknad for tillatelse til masseuttak og mellomlagring. Vi ser tydelig i vedtak fra NVE at både mellomlagring av masser og masseuttak er vurdert og godkjent i detaljplan for miljø og landskap. I etterkant har også utvidelse av areal til mellomlagring av masser blitt godkjent i vedtak fra NVE av 14.06.2024.

Rettslig grunnlag: I henhold til plan- og bygningsloven §20-6, er det ikke krav om byggesaksbehandling for vesentlig terrengendringer som nevnt i pbl §20-1, dersom tiltaket allerede er tilstrekkelig behandlet under annet lovverk, jf. §20-6. For damanlegg med konsesjon, er det NVE som skal kontrollere og godkjenne detaljplaner for landskap, miljø og tekniske planer, jf. SAK10 §4-3 bokstav B. Tiltak som nevnt pbl §1-6, må likevel være i tråd med lovens bestemmelser med tilhørende forskrifter, kommuneplanens arealdel og reguleringsplan. Det er innvilget dispensasjon fra planens arealformål, tiltaket er derfor ansett å være i tråd med kommuneplanens arealdel som er gjeldende i dette tilfellet.

Plangrunnlaget har ikke bindende virkning for midlertidige tiltak som rigg- og anleggsområder, samt midlertidige adkomstveier, forutsatt at disse ikke medfører arealinngrep som gir varige synlige spor etter tiltaket, jf. veilederen til SAK10 § 4-2. Vi vurderer at nevnte unntak kan anvendes

i denne saken, og legger forutsetningene i pbl § 30-5 til grunn. Hensynet som ligger bak LNF-formålet blir ikke vesentlig tilsidesatt i dette tilfellet, da arealene skal tilbakeføres. Det er heller ikke funnet truede/sårbare arter eller naturtyper i området. Hensynet til naturmangfoldet i området blir etter vår vurdering ikke tilsidesatt. Dersom uttaket berører nærliggende tursti, vil denne legges om i anleggsperioden, jf. Vedtatt detaljplan. Vi vurderer at de midlertidige tiltakene ikke får betydning for ivaretagelse av de formål og hensyn som kommuneplanens arealdel skal sikre, og legger derfor til grunn at det ikke er nødvendig å søke om midlertidig uttak og lagring av morenemassene ihht. PBL § 20-1.

Forholdet mellom damsikkerhetsforskriften og byggtekniskforskrift/pbl: Vassdragsanlegg som er bygget med bakgrunn i en konsesjon etter vassdragslovgivningen (vannressursloven eller vassdragsreguleringsloven) vil være unntatt søknadsplikt etter plan- og bygningsloven (pbl), jfr. byggesaksforskriften (SAK10) § 4-3 første ledd bokstav b. Normalt vil det derfor være NVE som gir tillatelse til damrehabiliteringstiltak ved godkjenning av teknisk plan (NVEs damtilsyn) og ved godkjenning av detaljplan for miljø og landskap (NVEsmiljøtilsyn).

- Teknisk plan beskriver og dokumenterer hvordan dammen er prosjektert, og det er kravene i damsikkerhetsforskriften som skal legges til grunn for planleggingen og prosjekteringen av damtiltaket.
- Detaljplan for miljø og landskap beskriver alle deler ved tiltaket og som omfattes av konsesjonen, inkludert anleggsdeler som ikke faller inn under definisjonen vassdragsanlegg. Godkjent detaljplan for miljø og landskap kan sammenlignes med igangsettingstillatelse etter pbl.

Både byggteknisk forskrift (TEK17) og damsikkerhetsforskriften stiller tekniske krav til blant annet laster og dimensjonering, og formålet med begge forskriftene er å sikre at tiltaket planlegges og bygges etter gjeldende tekniske krav for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet. Ifølge Standard Norge kan reglene i pbl og TEK17 anses som oppfylt dersom det benyttes metoder og utførelse i samsvar med Norsk Standard/Eurokodene i serien NS-EN 1990 til NS-EN 1999. Det er da forutsatt at standardenes nasjonale tillegg med de nasjonalt bestemte parametrene legges til grunn for prosjekteringen.

Det kommer frem av merknadene til damsikkerhetsforskriftens § 5-2 at NVEs godkjenning av tekniske planer erstatter byggesaksbehandling etter pbl. Vi vurderer ordlyden som noe upresis, da godkjente tekniske planer alene ikke gir byggetillatelse. Det finnes ikke unntak i SAK10 for tiltak som kun omfattes av damsikkerhetsforskriften, tiltaket må i tillegg omfattes av en vassdragskonsesjon for at unntaket i SAK10 § 4-3 første ledd bokstav b skal komme til anvendelse. Vassdragsanlegget det her er snakk om er omfattet av konsesjon, og følgelig unntaket i SAK10 § 4-3. Vi mener hensikten med merknaden må være å unnta prosjekteringen og kontroll av vassdragsanlegget fra bestemmelsene i pbl/TEK17, og mener dette kan understøttes med at merknaden også viser til at godkjenning av teknisk plan «...ivaretar de samme kravene til byggteknisk standard ved anleggene».

Konklusjon: Tiltaket er i tråd med gjeldene bestemmelser, og annet lovverk. Tiltaket er tilstrekkelig beskrevet i teknisk plan og detaljplan for miljø og landskap. NVE er rette instans for behandling og godkjenning av masseuttak og mellomlagring av masser. Detaljplan for miljø og landskap og tekniske plan er kontrollert og godkjent av NVE.

Vår vurdering er at tiltaket er tilstrekkelig behandlet under annet lovverk, vi ønsker å unngå dobbeltbehandling. Derfor anmoder vi om at vedtaket med referanse 2022/4247 blir omgjort.

Vi ber om en snarlig avklaring på om kommunen fortsatt mener at tiltak som gjelder uttak av morene og mellomlagring av masser er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven §20-1.

Med vennlig hilsen
Norconsult Norge AS

Kjersti Tveit Moen